

[Sneum.]

det jo klart, at hverken Undervisningsministeren eller Ministeriets Embedsmænd eller Rigsdagen vil billige det, men indtil Sagen ligger helt og fuldt opklaret, vil jeg dog henstille, at man holder Maade med Kritikken. Vi maa nemlig erindre, at de Aar, der er gaaet, siden Folkebibliotekssagen begyndte, har været præget af Agitation, jeg kan godt sige præget af Propaganda for Sagen, og det forekommer mig derfor, at de Penge, som hidtil har været anvendt, har været anvendt paa god og samfundsnyttig Maade. Jeg kan derfor anbefale det foreliggende Forslag til velvillig Behandling.

I Anledning af det Ordskitte, der foregik lige før jeg fik Ordet, vil jeg ogsaa gerne gøre et Par Bemærkninger om det kongelige Bibliotek. Meningerne herom staar jo stærkt imod hinanden, det ærede Medlem Hr. Fraenkel har øvet en skarp Kritik overfor det kongelige Bibliotek, og de to ærede Medlemmer Hr. Vilhelm Rasmussen og Hr. Hartvig Frisch har taget det kongelige Bibliotek i Forsvar. Jeg har ogsaa nogle Erfaringer derovre fra, og de ligger maaske saadan lige midt imellem de to Standpunkter. At det kongelige Biblioteks Administration og Forholdene derovre skulde være hævet over al Kritik, tror jeg nu ikke. Det kan godt være, det ærede Medlem Hr. Fraenkel har taget for haardt fat, men jeg tror dog, at der derovre kan være et og andet at rette. Jeg vil saaledes pege paa, at jeg har selv en Gang erfaret, at det tog $\frac{3}{4}$ Time at fremskaffe den Bog, jeg ønskede at faa i Hænde, $\frac{3}{4}$ Time fra det Øjeblik, jeg bestilte den og til jeg fik den udleveret. Jeg sagde saa til den vedkommende Herre, der sad paa det ophøjede Stade derovre, at jeg syntes, det var en lang Tid; men han beroligede mig med, at i Berlin tog det 3 Timer, saa vi maatte være glade over her i København, at det kun tog $\frac{3}{4}$ Time. Naar jeg sammenligner dette med Forholdene ved Statsbiblioteket i Aarhus, hvor vi kan faa Bøgerne i Løbet af et langt mindre Tidsrum, og hvor Ekspeditionsantallet ligger paa samme Højde som her i det kongelige Bibliotek, saa forekommer det mig, at der kan være noget berettiget i den Kritik, der er øvet, saa meget mere som det kongelige Bibliotek har adskilligt større Personale end Statsbiblioteket i Aarhus. Jeg er af samme Opfattelse som det ærede Medlem Hr. Fraenkel, at den nuværende Overbibliotekar, Hr. Carl S. Petersen, sikkert er en udmærket Mand, der ogsaa har den bedste Villie til at imødekomme berettigede Krav udefra, men jeg er samtidig af den Opfat-

telse, at det er vanskeligt for en enkelt Mand at sætte sit Præg paa en stor Institution, der, om jeg saa maa sige, er fuld fra Gulv til Loft af gamle Traditioner. Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen sagde, at fra ældre Tid havde han gode Erfaringer fra det kongelige Biblioteks Udlaan, og det skal jeg naturligvis ikke bestride, men jeg erindrer ogsaa, at en Mand som Georg Brandes har løbet Storm mod det kongelige Bibliotek adskillige Gange i „Politiken“; denne fremragende Mand fik en Behandling derovre, som han fandt Anledning til at drage offentlig frem i meget harmdirrende og hvasse Angreb paa det kongelige Bibliotek.

Formanden: For at det kan blive muligt at afslutte Debatten om denne Sag i indeværende Møde, vil jeg anmode ærede efterfølgende Talere om at holde sig saa nær til Lovforslaget som muligt og ikke beskæftige sig med alt for mange Detailspørgsmaal; thi saa forudser jeg, at Debatten maa fortsættes i næste Uge.

Undervisningsministeren (Borgbjerg): Modtagelsen af Forslaget har i det store og hele, mener jeg, været velvillig og aabner gode Muligheder for, at vi gennem et nærmere Udvalgsarbejde kan naa et til alle Sider tilfredsstillende Resultat. Det ærede Medlem Hr. Knud Hansen sluttede sig fuldt ud til Lovforslaget, og det ærede Medlem Hr. Povlsen gjorde det i alt væsentligt. Der var en Bemærkning i det ærede Medlem Hr. Povlsens Udtalelser, som jeg om lidt vil komme nærmere ind paa. Her vil jeg kun nævne, at medens det ærede Medlem Hr. Julin ikke havde nogen Betænkelighed ved, at det lokale Tilskud forhøjes fra 50 Kr. — det vil sige Minimumstilskudet — til 100 Kr., var det ærede Medlem Hr. Povlsen noget betænkelig derved. Jeg maa dog mene, at et lille Bibliotek, der kun faar et lokalt Tilskud paa 50 Kr. og derigennem et Statstilskud paa 80 pCt., altsaa i alt 90 Kr., og som altsaa vitterligt kun kan anskaffe sig ca. 15 Bøger om Aaret, et saadant Bibliotek faar for lidt.

Det ærede Medlem Hr. Julin erkendte, at den foreslaaede Tilskudsordning var en Forbedring, som han hilste med Glæde, men havde forskellige kritiske Bemærkninger til Enkeltheder. For det første mente det ærede Medlem, at Formaaalsparagraffen kunde være bedre affattet, og det ærede Medlem nævnte en tidligere Mindretalsformulering saalydende:

„Det af Staten opretholdte eller støttede Bogsamlingsvæsen skal tjene den